საჯარო ბიბლიოთეკა თბილისი

პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО Орган Министерства здравоохранения ГССР и Грузинского Республиканского Совета профсоюзов

კვირა
9 აგვისტო
1953 წ.
№ 62 (661)
ფასი 80 კაპ.

გამოცემის მე-9 წელი

გუშინ მუშაობა დაამთავრა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს სესიამ.

კავშირის საბჭოსა და ეროვნებათა საბჭოს 8 აგვისტოს გაერთიანებულ სხდომაზე სიტყვა წარმოთქვა სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ამხანაგმა გ. მ. მალენკოვმა.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს სხდომები

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგ გ. მ. მალენკოვის სიტყვა

ამხანაგო დეპუტატებო! სახელმწიფო ბიუჯეტის პროექტი, რომელიც მთავრობამ შემოიტანა სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს ამ სესიის განსახილველად, მთლიანად უზრუნველყოფს სახალხო მეურნეობის განვითარების დავალებათა დაფინანსებას 1953 წელს — მეხუთე ხუთწლედის მესამე წელს, ხუთწლედისა, რომლის შესრულება უდიდესი წინგადადგმული ნაბიჯი იქნება ჩვენს ქვეყანაში კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობის გზაზე.

სახელმწიფო ბიუჯეტი ასახავს საბჭოთა მთავრობისა და ჩვენი პარტიის პოლიტიკას, რომლის მიზანია სოციალისტური სახალხო მეურნეობის განვითარება და განუხრელი აღმავლობა.

ბიუჯეტის მთელი შემოსავლიდან, რომელიც შეადგენს 543 მილიარდ 357 მილიონ მანეთს, უდიდესი ნაწილი — 86 პროცენტი — მიღებული იქნება მრეწველობიდან, სოფლის მეურნეობიდან და სახალხო მეურნეობის სხვა დარგებიდან. თავის მხრივ ბიუჯეტის გასავალშიც ყველაზე დიდი მუხლია სახალხო მეურნეობის დაფინანსება.

სახალხო მეურნეობის შემდგომი განვითარებისათვის 1953 წლის ბიუჯეტით გათვალისწინებულია 192,5 მილიარდი მანეთი, ანუ ბიუჯეტის მთელი ხარჯების 36 პროცენტზე მეტი, ნაცვლად შარშანდელი 178,8 მილიარდი მანეთისა. საბიუჯეტო ასიგნობათა გარდა, სახალხო-სამეურნეო გეგმის შესაბამისად, ამავე მიზნებს მოხმარდება თითქმის 98 მილიარდი მანეთი საწარმოთა და სამეურნეო ორგანიზაციათა საკუთარი სახსრები, რომლებიც შედგება მათი მოგებიდან და სხვა წყაროებიდან. ამრიგად, მიმდინარე წელს სახალხო მეურნეობის დაფინანსებას სულ მოხმარდება 290 მილიარდ მანეთზე მეტი, ნაცვლად 1952 წლის 265 მილიარდი მანეთისა. ამასთან მხედველობაში უნდა ვიქონიოთ, რომ ფასების განხორციელებული შემცირების შედეგად მანეთის მყიდველობითი უნარი გადიდდა და, მაშასადამე, სახალხო მეურნეობის დაფინანსების ოდენობა რეალურად კიდევ უფრო მეტად დიდდება.

სახალხო მეურნეობის განვითარებისათვის გამოყოფილი სახსრები უზრუნველყოფენ საზოგადოებრივი წარმოების როგორც ხალხის კეთილდღეობის შემდგომი აღმავლობისა და ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის კიდევ უფრო განმტკიცების საფუძვლის განუწყვეტელ ზრდას.

სახელმწიფო ბიუჯეტი ასახავს საბჭოთა სახელმწიფოს ზრუნვას მშრომელთა ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის განუხრელი ამაღლებისათვის.

განათლების, ჯანმრთელობის დაცვის, სოციალურ-კულტურულ ღონისძიებათა, პენსიების ხარჯები, აგრეთვე მოსახლეობისათვის სესხებზე მისაცემი თანხები წელს შეადგენს 139,5 მილიარდ მანეთს, ნაცვლად 1952 წლის 129,6 მილიარდი მანეთისა. გარდა ამისა, ბიუჯეტიდან გაწეულია ხარჯები სახელმწიფო საცალო ფასების შესამცირებლად, რაც მოსახლეობისათვის უზრუნველყოფს წელიწადზე გაანგარიშებით 46 მილიარდ მანეთზე მეტ სარგებლობას, და სხვა ღონისძიებანი, რომელთა უშუალო მიზანია ხალხის მატერიალური კეთილდღეობის ამაღლება.

საერთო ანგარიშით მოსახლეობა მიმდინარე წლის ბიუჯეტით მიიღებს 192 მილიარდ მანეთს, რაც შეადგენს ბიუჯეტის მთელი გასავლის 36 პროცენტზე მეტს, ნაცვლად შარშანდელი 147 მილიარდი მანეთისა. ამავე დროს მშრომელები თავიანთი პირადი შემოსავლიდან გადასახადთა და გამოსაღებთა სახით, აგრეთვე სესხზე ხელმოწერით ბიუჯეტში შეიტანენ 65 მილიარდ მანეთს, ანუ 21 მილიარდი მანეთით ნაკლებს, ვიდრე შარშან. ამრიგად, მიმდინარე წელს მუშები, კოლმეურნეები, მოსამსახურეები ბიუჯეტიდან მიიღებენ 127 მილიარდი მანეთით მეტს, ვიდრე ისინი ბიუჯეტში შეიტანენ თავიანთი პირადი შემოსავლიდან; 1952 წელს მოსახლეობამ 61 მილიარდი მანეთით მეტი მიიღო, ვიდრე ბიუჯეტში შეიტანა.

სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებულია თავდაცვის ხარჯები 110,2 მილიარდი მანეთის ოდენობით. ეს თანხა შეადგენს ბიუჯეტის მთელი ხარჯების 20,8 პროცენტს, ნაცვლად 1952 წლის 23,6 პროცენტისა.

შემოაქვს რა ასიგნებისათვის თავდაცვის ხარჯების აღნიშნული თანხა, მთავრობა ემყარება იმას, რომ ჩვენ მოვალენი ვართ დაუცხრომლად სრულვყოფდეთ და განვამტკიცებდეთ საბჭოთა შეიარაღებულ ძალებს, რათა უზრუნველვყოთ ჩვენი სამშობლოს უშიშროება და მზად ვიყოთ გამანადგურებელი პასუხი გავცეთ აგრესორს, რომელიც მოისურვებდა დაერღვია საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის ხალხთა მშვიდობიანი ცხოვრება. **(მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში).**

I.

მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის დარგში გადაუდებელი ამოცანებისა და ხალხის მატერიალური კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ

ამხანაგებო! ბიუჯეტის განხილვასთან დაკავშირებით მე მსურს ვილაპარაკო ზოგიერთ გადაუდებელ ამოცანაზე მრეწველობისა და სოფლის მეურნეობის დარგში, რომელთა გადაწყვეტა საშუალებას მოგვცემს უფრო წარმატებით განვახორციელოთ ჩვენი მთავარი ამოცანა — მუშების, კოლმეურნეების, ინტელიგენციის, ყველა საბჭოთა ადამიანის მატერიალური კეთილდღეობის შემდგომი გაუმჯობესების უზრუნველყოფა.

1953 წლის პირველი ნახევრის სამეურნეო შედეგები, ისევე როგორც გასული 1951 და 1952 წლების შედეგები, ცხადყოფენ, რომ ჩვენი მრეწველობა წარმატებით ასრულებს მეხუთე ხუთწლიანი გეგმის დავალებებს. სამრეწველო წარმოების მოცულობა 1953 წელს დაახლოებით ორნახევარჯერ მეტი იქნება, ვიდრე ომამდელ 1940 წელს.

მძიმე მრეწველობის ძირითადი დარგების პროდუქციის წარმოების ზრდა ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით.

1953 წელს გამოშვებულ იქნება: ფოლადი 38 მილიონ ტონაზე მეტი, ანუ ორნახევარჯერ და უფრო მეტი, ვიდრე 1940 წელს; ქვანახშირი ამოღებულ იქნება 320 მილიონ ტონაზე მეტი, ანუ 93 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს; ნავთობი მოპოვებულ იქნება 52 მილიონ ტონაზე მეტი, ანუ თითქმის 70 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს; ცემენტი გამოშვებულ იქნება 16 მილიონ ტონაზე მეტი, ანუ თითქმის სამჯერ მეტი, ვიდრე 1940 წელს; ელექტროენერგია გამომუშავებულ იქნება 133 მილიარდი კილოვატსაათი, ანუ 2,8-ჯერ მეტი, ვიდრე 1940 წელს. ქიმიური მრეწველობის პროდუქცია 1953 წელს 1940 წელთან შედარებით გაიზრდება ერთისამად, მანქანებისა და მოწყობილობის წარმოება 3,8-ჯერ.

რაც შეეხება მოხმარების საგნების წარმოებას, ჩვენ შემდეგი სურათი გვაქვს.

1953 წელს დამზადდება: ბამბეულის ქსოვილები 5 მილიარდი 300 მილიონი მეტრი, ანუ 34 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს; შალის ქსოვილები 200 მილიონ მეტრზე მეტი, ანუ დაახლოებით 70 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს; აბრეშუმის ქსოვილები 400 მილიონ მეტრზე მეტი, ანუ ხუთჯერ და უფრო მეტი, ვიდრე 1940 წელს; შაქარი 3 მილიონი 600 ათასი ტონა, ანუ თითქმის 70 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს; ერბო-კარაქი 400 ათასი ტონა, რაც თითქმის 80 პროცენტით აღემატება ერბო-კარაქის სამრეწველო წარმოების ომამდელ დონეს.

ეს მონაცემები თვალნათლივ მოწმობენ ჩვენი მრეწველობის მიერ მიღწეულ წარმატებებს.

ცნობილია, რომ პარტიამ ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის საქმე დაიწყო მძიმე მრეწველობის — მეტალურგიის, სათბობი და ენერგეტიკული მრეწველობის გაჩაღებით, საკუთარი მანქანათმშენებლობის განვითარებით. უამისოდ ლაპარაკიც არ შეიძლებოდა ჩვენი სამშობლოს დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფაზე. პარტია მტკიცედ და განუხრელად ახორციელებდა თავის ხაზს ტროცკისტების და მემარჯვენე კაპიტულანტებისა და გამცემლების წინააღმდეგ ბრძოლაში, რომლებიც ილაშქრებდნენ მძიმე მრეწველობის მშენებლობის წინააღმდეგ და მოითხოვდნენ მძიმე მრეწველობიდან სახსრების გადატანას მსუბუქ მრეწველობაში. ამ წინადადებათა მიღება იმის მომასწავებელი იქნებოდა, რომ დაგვეღუპა ჩვენი რევოლუცია, დაგვეღუპა ჩვენი ქვეყანა, რადგან ჩვენ უიარაღონი აღმოვჩნდებოდით კაპიტალისტური გარემოცვის წინაშე.

გაიხსენეთ, ამხანაგებო, რას წარმოადგენდა ჩვენი მრეწველობა, როცა პარტიამ აიღო ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის კურსი.

პარტიის XIV ყრილობის წინ — 1924-25 სამეურნეო წელს — საბჭოთა კავშირში ადნობდნენ მხოლოდ 1 მილიონ 868 ათას ტონა ფოლადს, იღებდნენ სულ 16 მილიონ 520 ათას ტონა ქვანახშირს, ელექტროსადგურები იმუშავებდნენ 3 მილიარდ კილოვატსაათზე ნაკლებ ელექტროენერგიას. შავი და ფერადი ლითონების წარმოების, ქვანახშირისა და ნავთობის მოპოვების და ელექტროენერგიის წარმოების მხრივ ჩვენ უკანასკნელ ადგილზე ვიყავით დიდ კაპიტალისტურ სახელმწიფოებთან შედარებით. ჩვენ არ გვქონდა სატრაქტორო, საავტომობილო, საავიაციო და ჩარხმშენებელი მრეწველობა, არ გვქონდა რამდენადმე სერიოზული ქიმიური მრეწველობა და სასოფლო-სამეურნეო მანქანების წარმოება.

ახლა ჩვენს ქვეყანას აქვს მძლავრი, ტექნიკურად სრულყოფილი მძიმე ინდუსტრია.

პარტიის XIV ყრილობის შემდეგ განვლილი 28 წლის მანძილზე სამრეწველო პროდუქციის გამოშვება გაიზარდა 29-ჯერ. ახლა 21-ჯერ მეტ ფოლადს ვუშვებთ, 19-ჯერ მეტ ქვანახშირს ვიღებთ, 45-ჯერ მეტ ელექტროენერგიას ვაწარმოებთ, ვიდრე 1924-25 წელს. კიდევ უფრო სწრაფი ტემპით იზრდებოდა ქიმიური მრეწველობა და მანქანათმშენებლობა, რომელთა მეტი წილი დარგები ახლად არის შექმნილი.

ამ ხნის განმავლობაში შექმნილია ახალი ინდუსტრიული ცენტრები ვოლგისპირეთში, ურალში, ციმბირში, შორეულ აღმოსავლეთში, ევროპული ჩრდილოეთის რაიონებში, ყაზახეთში, შუა აზიისა და ამიერკავკასიის რესპუბლიკებში. ჩვენ განვითარებული მძიმე მრეწველობა გვაქვს ჩვენი ქვეყნის ყველა ეკონომიურ რაიონში.

მძიმე ინდუსტრიის პირველ რიგში განვითარების ამოცანის გადაწყვეტამ ძირეულად შეცვალა მძიმე და მსუბუქი მრეწველობის თანაფარდობა სამრეწველო წარმოების საერთო მოცულობაში.

მძიმე მრეწველობაში ამჟამად ჩაბმულია ყველა სამრეწველო მუშის დაახლოებით 70 პროცენტი. თუ 1924-25 წელს წარმოების საშუალებათა წილი სსრ კავშირის მთელი მრეწველობის პროდუქციაში 34 პროცენტს შეადგენდა, მეორე ხუთწლედის დამლევისათვის — 1937 წელს იგი უკვე შეადგენდა 58 პროცენტს, ხოლო 1953 წელს — დაახლოებით 70 პროცენტს.

ამრიგად, ხვედრითი წონა მძიმე მრეწველობისა, რომელიც 1924-25 წელს, ისევე როგორც რევოლუციამდელ რუსეთში, სამრეწველო წარმოების საერთო მოცულობის მხოლოდ ერთ მესამედს შეადგენდა, ახლა ორ მესამედზე მეტს შეადგენს.

მძიმე ინდუსტრიის განვითარებასთან ერთად ჩვენს ქვეყანაში იზრდებოდა და ვითარდებოდა რკინიგზისა და წყლის ტრანსპორტი; შექმნილია საავტომობილო და საჰაერო ტრანსპორტი. 1925 წლიდან 1953 წლამდე ყველა სახეობის ტრანსპორტის ტვირთბრუნვა გაიზარდა 13,5-ჯერ, ამასთან რკინიგზის ტრანსპორტის ტვირთბრუნვა გაიზარდა 15-ჯერ და უფრო მეტად.

ჩვენ კვლავაც ყოველი ღონისძიებით განვავითარებთ მძიმე მრეწველობას — მეტალურგიას, სათბობ, ენერგეტიკულ, ქიმიურ, სატყეო მრეწველობას, მანქანათმშენებლობას, სამშენებლო ინდუსტრიას, განვავითარებთ და გავაუმჯობესებთ ჩვენს ტრანსპორტს. ჩვენ ვალდებული ვართ ყოველთვის გვახსოვდეს, რომ მძიმე ინდუსტრია ჩვენი სოციალისტური ეკონომიკის საფუძველთა საფუძველია, რადგან მის განუვითარებლად ვერ უზრუნველვყოფთ მსუბუქი მრეწველობის შემდგომ ზრდას, სოფლის მეურნეობის საწარმოო ძალების ზრდას და ჩვენი ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის განმტკიცებას.

ახლა მძიმე მრეწველობის განვითარებაში მიღწეულ წარმატებათა ბაზაზე ჩვენ ყველა პირობა გვაქვს იმისათვის, რომ მოვაწყოთ სახალხო მოხმარების საგნების წარმოების მკვეთრი აღმავლობა.

ჩვენ სრული შესაძლებლობა გვაქვს გავაკეთოთ ეს და კიდევაც უნდა გავაკეთოთ. უკანასკნელი 28 წლის მანძილზე წარმოების საშუალებათა წარმოება მთლიანად ჩვენს ქვეყანაში გადიდდა დაახლოებით 55-ჯერ, სახალხო მოხმარების საგნების წარმოება კი ამავე პერიოდში გადიდდა მხოლოდ დაახლოებით 12-ჯერ. 1953 წლის წარმოების დონის შედარება ომამდელი 1940 წლის დონესთან გვიჩვენებს, რომ ამ პერიოდში წარმოების საშუალებათა წარმოება გაიზარდა სამჯერ და უფრო მეტად, ხოლო მოხმარების საგნების წარმოება — 72 პროცენტით.

მოხმარების საგნების წარმოების მიღწეული მოცულობა ჩვენ ვერ დაგვაკმაყოფილებს. დღემდე ჩვენ არ გვქონდა შესაძლებლობა, რომ მსუბუქი და კვების მრეწველობა ისეთივე ტემპით განგვევითარებინა, როგორც მძიმე მრეწველობა. ამჟამად ჩვენ შეგვიძლია და, მაშასადამე, მოვალენი ვართ ხალხის ცხოვრების მატერიალური და კულტურული დონის უფრო სწრაფი ამაღლების უზრუნველყოფისათვის ყოველი ღონისძიებით დავაჩქაროთ მსუბუქი მრეწველობის განვითარება.

ხანგრძლივი დროის მანძილზე ჩვენ კაპიტალდაბანდებებს უმთავრესად ვახმარდით მძიმე ინდუსტრიისა და ტრანსპორტის განვითარებას. ხუთწლედების მანძილზე, ესე იგი 1929 წლიდან 1952 წლამდე, კაპიტალურ მშენებლობაში და მოწყობილობის შეძენაზე დაბანდებული იყო სახელმწიფო სახსრები თანამედროვე ფასებზე გადაანგარიშებით: მძიმე მრეწველობაში — 638 მილიარდი მანეთი, ტრანსპორტში — 193 მილიარდი მანეთი, მსუბუქ მრეწველობაში — 72 მილიარდი მანეთი და სოფლის მეურნეობაში — 94 მილიარდი მანეთი.

მთავრობას და პარტიის ცენტრალურ კომიტეტს საჭიროდ მიაჩნიათ მნიშვნელოვნად გაადიდონ სახსრების დაბანდება მსუბუქი, კვებისა და კერძოდ თევზის მრეწველობის განვითარებისათვის, სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის და მნიშვნელოვანი გადიდების მიმართულებით შეასწორონ სახალხო მოხმარების საგნების წარმოების დავალებანი, უფრო ფართოდ ჩააბან მოხმარების საგნების წარმოებაში მანქანათმშენებელი საწარმოები და მძიმე მრეწველობის სხვა საწარმოები.

გადაუდებელი ამოცანაა ის, რომ ორი-სამი წლის მანძილზე მკვეთრად ავამაღლოთ მოსახლეობის უზრუნველყოფა სასურსათო და სამრეწველო საქონლით — ხორცითა და ხორცის პროდუქტებით, თევზითა და თევზის პროდუქტებით, ერბო-კარაქით, შაქრით, საკონდიტრო ნაწარმით, ქსოვილებით, ტანსაცმლით, ფეხსაცმლით, ჭურჭლით, ავეჯითა და სხვა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო და საოჯახო საგნებით, მნიშვნელოვნად გავადიდოთ მოსახლეობის უზრუნველყოფა სახალხო მოხმარების ყველა საქონლით. **(მქუხარე ტაში).**

როგორც ცნობილია, მეხუთე ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებულია 1955 წელს მოხმარების საგნების წარმოება გადიდდეს დაახლოებით 65 პროცენტით 1950 წელთან შედარებით. ჩვენ შესაძლებლობა გვაქვს გავაჩაღოთ სახალხო მოხმარების საგნების წარმოება ისეთი მასშტაბით, რომ გაცილებით ადრე შევასრულოთ ხუთწლიანი გეგმის ეს დავალება.

მაგრამ არ შეიძლება დავკმაყოფილდეთ მოხმარების საგნების წარმოების მარტო რაოდენობრივი ზრდით. არანაკლები მნიშვნელობა აქვს სახალხო მოხმარების ყველა სამრეწველო საქონლის ხარისხის საკითხს.

უნდა ვაღიაროთ, რომ ჩვენ ჩამოვრჩით ფართო მოხმარების საქონლის ხარისხის მხრივ და სერიოზულად უნდა გამოვასწოროთ ეს საქმე. ბევრი საწარმო ჯერ კიდევ უშვებს არადამაკმაყოფილებელი ხარისხის პროდუქციას, რომელიც არ შეესაბამება საბჭოთა მომხმარებლის მოთხოვნებსა და გემოვნებას.

მასობრივი მოხმარების საქონელი, რომელსაც ჩვენი მრეწველობა უშვებს, თუმცა, როგორც წესი, განირჩევა სიმკვიდრით, მაგრამ გამოყვანისა და გარეგნობის მხრივ ბევრი რამ აკლია. მრეწველობის მუშაკთა სამარცხვინოდ მყიდველი ხშირად ამჯობინებს შეიძინოს უცხოეთის წარმოების საქონელი მხოლოდ იმიტომ, რომ იგი ლამაზად არის გამოყვანილი. ამავე დროს ჩვენ სრული შესაძლებლობა გვაქვს ვაწარმოოთ კარგი ხარისხისა და ლამაზი ქსოვილები, კარგი ხარისხისა და ლამაზი ტანსაცმელი, მკვიდრი და ლამაზი ფეხსაცმელი; ჩვენ სრული შესაძლებლობა გვაქვს კარგად გამოვიყვანოთ ყველა საქონელი, რომელიც ხმარდება ხალხის მოთხოვნილებათა დაკმაყოფილებას.

საბჭოთა ხალხს უფლება აქვს მოგვთხოვოს და პირველ რიგში მოსთხოვოს მასობრივი მოხმარების საგნების მწარმოებელი მრეწველობის მუშაკებს გამძლე, კარგად გამოყვანილი, მაღალხარისხოვანი საქონელი. ჩვენ მოვალენი ვართ ამ მოთხოვნას საქმით ვუპასუხოთ. თვითეული საწარმოს მოვალეობაა გამოუშვას მაღალი ხარისხის პროდუქცია, მუდამ ზრუნავდეს ნაწარმის კარგი ხარისხისა და გარეგნულად კარგად გამოყვანისათვის.

ამოცანა ის არის, რომ სწრაფად შემოვაბრუნოთ სახალხო მოხმარების საგნების წარმოების საქმე, უზრუნველვყოთ მსუბუქი და კვების მრეწველობის უფრო სწრაფი განვითარება.

მაგრამ იმისათვის, რომ უზრუნველვყოთ სახალხო მოხმარების საგნების წარმოების სწრაფი აღმავლობა, ჩვენ უწინარეს ყოვლისა უნდა ვიზრუნოთ სოფლის მეურნეობის შემდგომი განვითარებისა და აღმავლობისათვის, სოფლის მეურნეობისა, რომელიც ამარაგებს მოსახლეობას სურსათით, ხოლო მსუბუქ მრეწველობას ნედლეულით.

ჩვენმა სოციალისტურმა სოფლის მეურნეობამ დიდი წარმატებანი მოიპოვა თავის განვითარებაში. წლითიწლობით იზრდება და მტკიცდება კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მეურნეობა, დიდდება სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოება.

ჩვენი ქვეყანა უზრუნველყოფილია პურით. ომამდელ დროსთან შედარებით მნიშვნელოვნად გადიდდა ბამბის, შაქრის ჭარხლისა და მეცხოველეობის პროდუქტების სახელმწიფო დამზადებანი. 1952 წელს დამზადებულ იქნა 3 მილიონი 770 ათასი ტონა ნედლი ბამბა, ანუ 1,7-ჯერ მეტი, ვიდრე 1940 წელს; 22 მილიონი ტონა შაქრის ჭარხალი, ანუ თითქმის 30 პროცენტით მეტი, ვიდრე 1940 წელს. ხორცის სახელმწიფო დამზადებამ შარშან შეადგინა 3 მილიონი ტონა, რაც ერთნახევარჯერ აღემატება 1940 წლის დამზადებას, რძის დამზადებამ — 10 მილიონი ტონა, ანუ თითქმის 1,6-ჯერ მეტი, ვიდრე 1940 წელს. სახელმწიფო დამზადებათა გარდა, ჩვენი სოფლის მეურნეობა ასაღებს დიდძალ ხორცს, რძესა და კვების სხვა პროდუქტებს კოოპერაციული და საკოლმეურნეო ვაჭრობის საშუალებით.

წელს ორგანიზებულად და წარმატებით მიმდინარეობს პურისა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადება.

დიდი წარმატებებია მიღწეული სოფლის მეურნეობის აღჭურვაში ახალი თანამედროვე ტექნიკით, რამაც შესაძლებლობა მოგვცა განგვეხორციელებინა ბევრი სახეობის სამუშაოს სრული მექანიზაცია, შეგვემსუბუქებინა კოლმეურნე გლეხობის შრომა და უფრო ნაყოფიერი გაგვეხადა იგი.

სოფლის მეურნეობის წარმატებანი მნიშვნელოვანია, ისინი წარმოადგენენ ჩვენი კოლმეურნეობების, მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების, საბჭოთა მეურნეობების, ჩვენი სოციალისტური წყობილების უდავო მონაპოვარს.

მაგრამ სერიოზული შეცდომა იქნებოდა არ დაგვენახა სოფლის მეურნეობის მთელი რიგი დიდმნიშვნელოვანი დარგების ჩამორჩენა, ვერ შეგვემჩნია ის, რომ სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების ახლანდელი დონე არ შეესაბამება სოფლის მეურნეობის გაზრდილ ტექნიკურ აღჭურვილობას და იმ შესაძლებლობებს, რომლებსაც საკოლმეურნეო წყობილება შეიცავს.

ჩვენში ჯერ კიდევ ცოტა როდია კოლმეურნეობები და მთელი რაიონებიც კი, სადაც სოფლის მეურნეობა თავმინებებულია; ჩვენი ქვეყნის ბევრ რაიონში კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები მარცვლეულის და სხვა სასოფლო-სამეურნეო კულტურების დაბალ მოსავალს იღებენ და მოსავლის აღებისას დიდი დანაკარგები აქვთ; საზოგადოებრივი მეურნეობის სუსტი განვითარების შედეგად კოლმეურნეობათა ნაწილს ჯერ კიდევ არა აქვს საკმაო ნატურალური და ფულადი შემოსავალი და კოლმეურნეებს შრომადღეზე ცოტას აძლევს ფულს, მარცვლეულსა და სხვა პროდუქტებს.

უნდა ვაღიაროთ, რომ მეცხოველეობის განვითარების საქმეში ყველაფერი რიგზე ვერ არის და ამასთან დაკავშირებით ჯერ კიდევ საკმაოდ ვერ ვაკმაყოფილებთ მოსახლეობის მზარდ მოთხოვნილებას ხორცზე, რძეზე, კვერცხსა და მეცხოველეობის სხვა პროდუქტებზე. ცნობილია, რომ ომამდელ წლებშიც მეცხოველეობა საკმაოდ არ იყო განვითარებული. ომის შემდეგ, თუმცა გაწეულ იქნა მნიშვნელოვანი მუშაობა პირუტყვის სულადობის აღდგენისა და შემდგომი გადიდებისათვის, მაგრამ მეცხოველეობის განვითარების საქმეში ჩამორჩენა დღემდე არ არის დაძლეული. სულადობის ზრდის ტემპი საკმარისი არ არის, ხოლო პირუტყვის პროდუქტიულობა კვლავ დაბალია. ბევრ კოლმეურნეობაში საზოგადოებრივი მეცხოველეობა ჯერ კიდევ არ გამხდარა მეურნეობის მაღალპროდუქტიული და მაღალშემოსავლიანი დარგი, როგორიც იგი უნდა იყოს. ყოველივე ეს უარყოფით გავლენას ახდენს კოლმეურნეობათა ეკონომიურ მდგომარეობაზე და ზარალს აყენებს სახალხო მეურნეობას.

სერიოზული ჩამორჩენაა აგრეთვე კარტოფილისა და ბოსტნეულის წარმოებაში, რაც ხელს უშლის ამ პროდუქტებით ქალაქებისა და სამრეწველო ცენტრების მოსახლეობის მომარაგების გაუმჯობესების საქმეს, თუ არაფერს ვიტყვით იმაზე, რომ კარტოფილის ნაკლებობა აფერხებს მეცხოველეობის განვითარებას.

ჩვენი უმნიშვნელოვანესი მოვალეობა ის არის, რომ უმოკლეს ვადაში მოვუღოთ ბოლო სოფლის მეურნეობის თავმინებებულ მდგომარეობას ჩამორჩენილ რაიონებსა და კოლმეურნეობებში, უზრუნველვყოთ კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მეურნეობის სწრაფი განვითარება და განმტკიცება და ამ საფუძველზე მნიშვნელოვნად გავადიდოთ კოლმეურნეთა შრომადღეებზე ფულის, პურისა და სხვა პროდუქტების გაცემა.

ჩვენ უნდა აღმოვფხვრათ შეუწყნარებელი ჩამორჩენა მეცხოველეობის განვითარებაში, შევქმნათ მტკიცე საკვები ბაზა, უზრუნველვყოთ პირუტყვისა და ფრინველის სულადობა ბინებით, მივაღწიოთ მეცხოველეობის პროდუქტიულობის მკვეთრ გადიდებას და პირუტყვის, განსაკუთრებით ძროხის, სულადობის ზრდის უფრო მაღალ ტემპებს.

ჩვენ უნდა დავძლიოთ ჩამორჩენა კარტოფილისა და ბოსტნეულის წარმოებაში, რათა სერიოზულად გავაუმჯობესოთ ქალაქებისა და სამრეწველო ცენტრების მოსახლეობის მომარაგება ამ პროდუქტებით და უახლოეს ორ წელიწადში კარტოფილისა და ბოსტნეულის წარმოება ავიყვანოთ ისეთ ოდენობამდე, რომელიც მთლიანად დააკმაყოფილებს არა მარტო მოსახლეობისა და გადამმუშავებელი მრეწველობის მოთხოვნილებას ამ მხრივ, არამედ მეცხოველეობის საჭიროებასაც კარტოფილის მხრივ.

ჩვენ მოვალენი ვართ უზრუნველვყოთ მარცვლეულის წარმოების შემდგომი უფრო სწრაფი ზრდა, ამასთან მხედველობაში ვიქონიოთ, რომ ეს ესაჭიროება ჩვენს ქვეყანას არა მარტო იმისათვის, რომ დავაკმაყოფილოთ მოსახლეობის მზარდი მოთხოვნილება პურზე, არამედ აგრეთვე მეცხოველეობის სწრაფი აღმავლობისათვის და ტექნიკური კულტურების მწარმოებელი რაიონების მარცვლეულით მომარაგებისათვის. მოსავლის დანაკარგებთან ბრძოლის გაძლიერებისა და მარცვლეულის და სხვა სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ფაქტიური მოსავლის გადიდების მიზნით ბოლო უნდა მოეღოს ისეთ არასწორ პრაქტიკას, როცა მარცვლეულისა და სხვა პრო-

(გაგრძელება მე-2 გვერდზე).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს სხდომები

სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ამხანაგ გ. მ. მალენკოვის სიტყვა

(გაგრძელება)

დუქციის წარმოების საქმეში კოლმეურნეობათა მუშაობის შედეგები ფასდება არა ფაქტიური მოსავლის მიხედვით, არამედ მხოლოდ სახეობათა მოსავლიანობის მიხედვით. არ უნდა დავივიწყოთ, რომ ჩვენი ქვეყანა, ჩვენი კოლმეურნეობები შეიძლება მდიდარი იყვნენ ბეღელში შენახული მოსავლით და არა აუღებელი მოსავლით. **(ტაში).**

ჩვენ კვლავაც ყოველი ღონისძიებით უნდა განვავითაროთ ტექნიკური კულტურების და უწინარეს ყოვლისა ბამბის, სელის, შაქრის ჭარხლისა და ზეთოვანი კულტურების წარმოება.

გადაუდებელი ამოცანაა ის, რომ მთელი სოფლის მეურნეობის საერთო აღმავლობისა და კოლმეურნეობათა შემდგომი ორგანიზაციულ-სამეურნეო განმტკიცების საფუძველზე უახლოეს ორ-სამ წელიწადში მივაღწიოთ იმას, რომ ჩვენს ქვეყანაში შეიქმნას სურსათის სიუხვე მოსახლეობისათვის და ნედლეულისა მსუბუქი მრეწველობისათვის. **(ტაში).**

იმისათვის, რომ წარმატებით გადაიჭრას ეს ამოცანა, მთავრობამ და პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა საჭიროდ მიიჩნიეს განახორციელონ მთელი რიგი დიდი ღონისძიებანი სოფლის მეურნეობის შემდგომი სწრაფი აღმავლობის უზრუნველსაყოფად და უწინარეს ყოვლისა ღონისძიებანი იმისათვის, რომ გაძლიერდეს კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა ეკონომიური დაინტერესება სოფლის მეურნეობის ჩამორჩენილი დარგების განვითარებით.

არ შეიძლება ნორმალურად ჩაითვალოს არსებული მდგომარეობა, როცა სოფლის მეურნეობის ზოგიერთი დარგისა და ცალკეული სასოფლო-სამეურნეო კულტურების, როგორც, მაგალითად, ბამბის, შაქრის ჭარხლის, ჩაის, ციტრუსების განსავითარებლად ჩვენში შექმნილია საჭირო ეკონომიური სტიმულები კოლმეურნეობებისა და კოლმეურნეებისათვის, მაშინ როცა მთელი რიგი სხვა კულტურების — კარტოფილის, ბოსტნეულის წარმოებას და განსაკუთრებით ისეთი უმნიშვნელოვანესი დარგის განვითარებას, როგორიც არის მეცხოველეობა,— სახელმწიფო ეკონომიურად საკმაო სტიმულს არ აძლევს. რასაკვირველია, საქმე ეხება არა იმას, რომ კოლმეურნეობებსა და კოლმეურნეებს შევუმციროთ ეკონომიური სტიმულები ბამბის, შაქრის ჭარხლის და სხვა კულტურების წარმოების გასადიდებლად, რომლებსაც სახელმწიფო კარგად ახალისებს. პირიქით, საჭირო იქნება კვლავაც ვიზრუნოთ ამ დიდმნიშვნელოვანი კულტურების წარმოების შემდგომი ყოველმხრივი განვითარებისათვის.

საქმე ეხება იმას, რომ განვახორციელოთ მთელი რიგი ღონისძიებანი, რათა გავადიდოთ კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა მატერიალური დაინტერესება კარტოფილის, ბოსტნეულის წარმოების გადიდებით და მეცხოველეობის განვითარებით.

არ ადიდებენ რა საცალო ფასებს ვაჭრობაში და განუხრელად ახორციელებენ რა ამ ფასების შემდგომი შემცირების პოლიტიკას, მთავრობამ და პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა გადაწყვიტეს მიმდინარე წელსვე გაადიდონ დასამზადებელი ფასები ხორცის, რძის, მატყლის, კარტოფილისა და ბოსტნეულისა, რომლებსაც კოლმეურნეობები და კოლმეურნეები სავალდებულო ჩაბარების წესით აბარებენ სახელმწიფოს; ფართო მასშტაბით მოაწყონ მარცვლეულის, ბოსტნეულის, კარტოფილის, ხორცის, რძის, კვერცხისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქტების ნამეტის სახელმწიფო შესყიდვა გადიდებულ ფასებში კოლმეურნეობებისა და კოლმეურნეებისაგან, რომლებმაც შეასრულეს სავალდებულო ჩაბარებანი; ფართოდ გაჩაღონ საკოლმეურნეო ვაჭრობა, დახმარება გაუწიონ კოლმეურნეობებს საკოლმეურნეო ბაზრებში და სამომხმარებლო კოოპერაციის საშუალებით სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების ნამეტის გასაღების მოწყობაში.

კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მეურნეობის განვითარებით კოლმეურნეთა მატერიალური დაინტერესების გადიდებასთან ერთად მთავრობამ და პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა გადაწყვიტეს აგრეთვე სერიოზულად გამოასწორონ და შეცვალონ ის არასწორი დამოკიდებულება, რომელიც ჩვენში შეიქმნა კოლმეურნის პირადი დამხმარე მეურნეობისადმი.

ცნობილია, რომ საზოგადოებრივ მეურნეობასთან ერთად, რომელიც კოლმეურნეობის მთავარი ძალაა, თვითეულ კოლმეურნეს სასოფლო-სამეურნეო არტელის წესდების შესაბამისად აქვს დამხმარე მეურნეობა კოლმეურნის ოჯახის ზოგიერთი პირადი საჭიროების დასაკმაყოფილებლად, რადგან ეს საჭიროებანი ჯერ კიდევ არ შეიძლება მთლიანად დაკმაყოფილებულ იქნას საარტელო მეურნეობის საშუალებით.

იმ ნაკლოვანებათა გამო, რომლებიც ჩვენ გვაქვს საგადასახადო პოლიტიკაში კოლმეურნეთა პირადი დამხმარე მეურნეობის მიმართ, უკანასკნელი წლების მანძილზე ადგილი აქვს კოლმეურნეთა შემოსავლის შემცირებას პირადი დამხმარე მეურნეობიდან, საკოლმეურნეო კომლის პირად საკუთრებაში მყოფი პირუტყვის და განსაკუთრებით ძროხის სულადობის შემცირებას, რაც ეწინააღმდეგება ჩვენი პარტიის პოლიტიკას საკოლმეურნეო მშენებლობის დარგში.

ამასთან დაკავშირებით მთავრობამ და პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა საჭიროდ მიიჩნიეს დათანხმებულიყვნენ კოლმეურნეთა პირადი დამხმარე მეურნეობიდან სავალდებულო ჩაბარების ნორმების მნიშვნელოვან შემცირებაზე, გადაწყვიტეს, როგორც ეს უკვე მოგახსენათ ფინანსთა მინისტრმა ამხ. ზვერევმა, შეცვალონ სასოფლო-სამეურნეო გადასახადით კოლმეურნეთა დაბეგვრის სისტემა, შეამცირონ ფულადი გადასახადი საშუალოდ დაახლოებით ერთიორად თვითეულ საკოლმეურნეო კომლზე და მთლიანად მოხსნან გასული წლების სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის დარჩენილი ვალიანება. **(ტაში).**

სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებულია ასიგნობანი მეცხოველეობის პროდუქტების, კარტოფილისა და ბოსტნეულის დასამზადებელი ფასების გასადიდებლად, გათვალისწინებულია შემოსავლის ცვლილებები სასოფლო-სამეურნეო გადასახადის ოდენობის და კოლმეურნეთა მიერ მეცხოველეობის პროდუქტების სავალდებულო ჩაბარების შემცირებასთან დაკავშირებით. კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა ეკონომიური წახალისების ღონისძიებათა, აგრეთვე საგადასახადო პოლიტიკის დარგში ღონისძიებათა განხორციელებით კოლმეურნეობათა და კოლმეურნეთა შემოსავალი უკვე 1953 წელს გადიდდება 13 მილიარდი მანეთით და მეტით, ხოლო სრულ წელიწადზე გაანგარიშებით — 20 მილიარდი მანეთით და მეტით.

სახელმწიფო ბიუჯეტში გათვალისწინებულია აგრეთვე ასიგნობანი სოფლის მეურნეობის მექანიზაციისა და ელექტროფიკაციის საქმის მნიშვნელოვანი გაუმჯობესების, მინერალური სასუქების წარმოების გადიდებისა და კოლმეურნეობებისადმი აგრონომიული და ზოოტექნიკური დახმარების გაძლიერების ახალ დამატებით ღონისძიებათა განხორციელებისათვის.

ეს ღონისძიებები უწინარეს ყოვლისა შემდეგია:

— მტს-ებში ტრაქტორისტების, მემანქანეებისა და სხვა სპეციალობის მუშების მუდმივი კადრების შექმნა, რადგან მექანიზატორთა ასეთი მუდმივი კადრების უყოლობა ერთ-ერთი ძირითადი მიზეზია ტექნიკის არადამაკმაყოფილებლად გამოყენებისა სოფლის მეურნეობაში;

— სოფლის მეურნეობის მანქანებითა და ტრაქტორებით, განსაკუთრებით სათოხნი მანქანებითა და ტრაქტორებით აღჭურვის გაძლიერება და მტს-ების სარემონტო ბაზის განმტკიცება;

— სოფლის მეურნეობის ელექტროფიკაციის სამუშაოთა გაფართოება როგორც ახალი სასოფლო ელექტროსადგურების მშენებლობით, ისე სახელმწიფო ენერგოსისტემებთან მტს-ების, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების შეერთების გზით;

— კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობებისათვის მინერალური სასუქების მიწოდების მნიშვნელოვანი გადიდება;

— თვითეული კოლმეურნეობისათვის მუდმივ სამუშაოდ სოფლის მეურნეობის ერთი-ორი სპეციალისტის მიჩენა და მათი შენახვა მანქანა-ტრაქტორთა სადგურების შტატებში.

ყველა ეს ღონისძიება დიდად შეუწყობს ხელს კოლმეურნეობების, მტს-ებისა და საბჭოთა მეურნეობების წინაშე მდგომი მთავარი ამოცანის — ყველა სასოფლო-სამეურნეო კულტურის მოსავლიანობის ყოველი ღონისძიებით გადიდების, პირუტყვის სულადობის ზრდისა და ამავე დროს მისი პროდუქტიულობის გადიდების, მიწათმოქმედებისა და მეცხოველეობის საერთო და სასაქონლო პროდუქციის გადიდების ამოცანას წარმატებით გადაჭრას.

მიმდინარე წელს სოფლის მეურნეობის განვითარებისათვის სახელმწიფოს მიერ გათვალისწინებულია ხარჯები როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტით, ისე სხვა სახელმწიფო სახსრებით დაახლოებით 52 მილიარდი მანეთის რაოდენობით. საჭიროა აგრეთვე მხედველობაში ვიქონიოთ, რომ მიმდინარე წელს კოლმეურნეობები სახელმწიფოსაგან მიიღებენ 3,5 მილიარდ მანეთ გრძელვადიან კრედიტებს საზოგადოებრივი მეურნეობის განსავითარებლად. თვითონ კოლმეურნეობები 1953 წელს საკუთარი სახსრებიდან მოახდენენ კაპიტალურ დაბანდებებს სულ ცოტა 17 მილიარდი მანეთის ოდენობით.

ამხანაგებო! ჩვენს წინაში დიდი ამოცანები დგას სოფლის მეურნეობის განვითარების დარგში. ეჭვი არ არის, რომ თუ ყველა ჩვენი კოლმეურნე და სოფლის მეურნეობის მუშაკი, სასოფლო-სამეურნეო მანქანებისა და სასუქების მწარმოებელი მრეწველობის ყველა ჩვენი მუშა, ინჟინერი და ტექნიკოსი, თუ ჩვენ ყველანი თქვენთან ერთად გადაჭრით და მტკიცედ მოვკიდებთ ხელს სოფლის მეურნეობის შემდგომი აღმავლობის ჩვენს საერთო საქმეს და არ დავზოგავთ ამისათვის ძალღონესა და სახსრებს, უახლოესი 2-3 წლის განმავლობაში მოსახლეობისათვის სურსათისა და მსუბუქი მრეწველობისათვის ნედლეულის სიუხვის შექმნის ამოცანა წარმატებით გადაიჭრება. **(მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში).**

* * *

მოხმარების საგნების მწარმოებელი მრეწველობის შემდგომ განვითარებასთან და სოფლის მეურნეობის აღმავლობასთან დაკავშირებით კიდევ უფრო მნიშვნელოვანი ხდება საქონელბრუნვის ყოველი ღონისძიებით გაშლის ამოცანა, სახელმწიფო, კოოპერაციული და საკოლმეურნეო ვაჭრობის ორგანიზაციის გაუმჯობესების ამოცანა.

ჩვენი საბჭოთა ვაჭრობა ხალხის ინტერესებსა და მოთხოვნილებებს ემსახურება. იგი მოწოდებულია მომსახურებას უწევდეს სოციალისტურ საზოგადოებას, ხელს უწყობდეს სოციალისტური წარმოების განვითარებასა და განმტკიცებას და აკავშირებდეს მას სახალხო მოხმარებასთან. სახელმწიფო და კოოპერაციული მაღაზიებისა და დუქნების, სავაჭრო საწყობებისა და ბაზების, საკოლმეურნეო ბაზრების ფართო ქსელის მეშვეობით აღწევს ხალხამდე მრავალფეროვანი მასა მოხმარების საგნებისა, რომლებსაც ჩვენი მრეწველობა და სოფლის მეურნეობა აწარმოებენ. საბჭოთა ვაჭრობა აგრეთვე სასიცოცხლო მნიშვნელობის რგოლია სახელმწიფო მრეწველობისა და საკოლმეურნეო სოფლის მეურნეობის საწარმოო-ეკონომიური ურთიერთობის საერთო სისტემაში.

სოციალიზმის დროს ვაჭრობა არის და კიდევ დიდხანს იქნება სოციალისტური საზოგადოების წევრებს შორის მოხმარების საგნების განაწილების ძირითადი ფორმა, რომლის საშუალებითაც დაკმაყოფილდება მშრომელთა მზარდი პირადი მოთხოვნილებანი.

იმისათვის, რომ საბჭოთა ვაჭრობას შეეძლოს წარმატებით შეასრულოს სოციალისტური საზოგადოებისათვის არსებითად საჭირო ფუნქციები, ჩვენ მოვალენი ვართ ვიჩენდეთ მუდმივ ზრუნვას მისი ყოველმხრივი განვითარებისათვის. მთავრობა ყოველდღიურად მუშაობს საბჭოთა ვაჭრობის გაშლის საკითხებზე. ეს თავის გამოხატულებას პოულობს სავაჭრო ქსელში გაგზავნილი საქონლის რაოდენობის განუწყვეტელი ზრდით, სასურსათო და სამრეწველო საქონლის ფასების სისტემატური შემცირებით, სავაჭრო საწარმოთა ქსელის გაშლით, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ნამეტის გაყიდვაში კოლმეურნეობებისათვის ყოველმხრივი დახმარებით.

მოსახლეობის მზარდი მყიდველობითი უნარის დასაკმაყოფილებლად მთავრობამ უკანასკნელ თვეებში განახორციელა დამატებითი ღონისძიებანი საქონელბრუნვის გასაშლელად მასობრივი მოხმარების საქონლის წარმოების გადიდებით და ბაზრისათვის საქონლის სხვა წყაროებიდან მიწოდებით; ფართო მოხმარების საგნების წარმოებაში ჩაბმულია ბევრი მანქანათმშენებელი ქარხანა. ამ ღონისძიებათა შედეგად მიმდინარე წელს ვაჭრობას გადაეცემა 32 მილიარდი მანეთის დამატებითი საქონელი გარდა იმ 312 მილიარდი მანეთისა, რაც თავდაპირველად იყო გამოყოფილი მოსახლეობისათვის 1953 წლის აპრილ-დეკემბერში მისაყიდად. **(ტაში).** ამასთან გადიდებულია იმ საქონლის რესურსები, რომელზეც მოსახლეობის დიდი მოთხოვნილებაა, კერძოდ, ბამბის, შალისა და აბრეშუმის ქსოვილები, შეკერილი ნაწარმი, ავეჯი, ჭურჭელი, ერბო-კარაქი და მცენარეული ზეთი, შაქარი, თევზი, ხორცი, კონსერვები. გაფართოვდა უმაღლესი ხარისხის ხორბლის ფქვილის გაყიდვა. დიდდება მოსახლეობისათვის ხე-ტყისა და საშენი მასალების და ისეთი სამრეწველო საქონლის მიყიდვა, როგორიც არის ავტომობილები, მოტოციკლები, ველოსიპედები, საოჯახო მაცივრები, საათები, ტელევიზორები, რადიომიმღებები და სხვ.

ამ ღონისძიებათა განხორციელება უკვე იძლევა შედეგს.

როგორც ცნობილია, საცალო ვაჭრობის მოცულობა 1952 წელს წინა წელთან შედარებით 10 პროცენტით გადიდდა. მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში იგი გადიდდა 7 პროცენტით, ხოლო მეორე კვარტალში უკვე 23 პროცენტით გასული წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით.

მაგრამ ეს საკმარისი არ არის. ჩვენ ვერ დაგვაკმაყოფილებს საქონელბრუნვის ახლანდელი მოცულობა. ამასთანავე სერიოზული ნაკლოვანებებია თვით ვაჭრობის ორგანიზაციაში; მთელ რიგ რაიონებში ჯერ კიდევ მოწესრიგებული არ არის მოსახლეობისათვის საჭირო ყველა საქონლით ვაჭრობა. იშვიათი როდია შემთხვევები, როცა იმისათვის, რომ ესა თუ ის საქონელი იყიდოს, მყიდველი იძულებულია სხვა ქალაქში ან სხვა რაიონში წავიდეს.

სავაჭრო და მგეგმავმა ორგანიზაციებმა გულდასმით უნდა შეისწავლონ მოსახლეობის მოთხოვნილება საქონელზე. საბჭოთა ვაჭრობის თვით არსიდან გამომდინარეობს იმის აუცილებლობა, რომ ყოველმხრივ იქნას გათვალისწინებული მოსახლეობის მოთხოვნილება და ყველა მისი სხვადასხვაგვარი საჭიროება. მხოლოდ ამ საფუძველზე შეიძლება მოეწყოს საქონლის რესურსების უფრო სწორი განაწილება ჩვენი ქვეყნის რაიონებში.

ამოცანა ის არის, რომ უახლოეს ორ-სამ წელიწადში ჩვენს ქვეყანაში საკმაო რაოდენობით გვქონდეს სასურსათო და სამრეწველო საქონელი, რათა თვითეულ ქალაქში, თვითეულ სასოფლო რაიონში შეიძლებოდეს ყველა საჭირო საქონლის ყიდვა.

ხუთწლიანი გეგმით გათვალისწინებულია, რომ 1955 წელს საცალო საქონელბრუნვა სახელმწიფო და კოოპერაციულ ვაჭრობაში გადიდდეს დაახლოებით 70 პროცენტით 1950 წელთან შედარებით. ჩვენ ყველა შესაძლებლობა გვაქვს შევასრულოთ ეს დავალება უკვე 1954 წელს. **(ტაში).**

სავაჭრო ორგანიზაციებს დიდი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ ფართო მოხმარების საქონლის ხარისხისთვისაც. ვაჭრობამ ფართოდ უნდა გამოიყენოს არსებული ეკონომიური ბერკეტები, რათა აქტიური ზეგავლენა მოახდინოს წარმოებაზე ისეთი საქონლის გამოშვების გასადიდებლად, რომელზეც მოსახლეობის მოთხოვნილებაა, და ისეთი საქონლის წარმოების შესამცირებლად, რომელზეც მოსახლეობის მოთხოვნილება არ არის.

ამხანაგებო! ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების საქმეში დიდი მნიშვნელობა აქვს საბინაო პირობების, სამედიცინო მომსახურების შემდგომ გაუმჯობესებას, სკოლებისა და საბავშვო დაწესებულებების ქსელის გაფართოებას.

მიუხედავად იმისა, რომ ომამდე და განსაკუთრებით ომისშემდგომ წლებში ჩვენში დიდი საბინაო მშენებლობა განხორციელდა, მოთხოვნილებანი ბინის მხრივ ჯერ კიდევ მთლიანად ვერ კმაყოფილდება და ყველგან იგრძნობა ბინების მწვავე ნაკლებობა. ეს განსაკუთრებით საგრძნობია ქალაქებში, რადგან ქალაქების მოსახლეობის რიცხვი ჩვენში მნიშვნელოვნად გადიდდა. თუ 1926 წლის აღწერის მიხედვით ქალაქის მოსახლეობა 26 მილიონი სული იყო, ხოლო 1940 წელს 61 მილიონი სული, ამჟამად ქალაქების მოსახლეობა 80 მილიონამდე სულს შეადგენს.

მიმდინარე წელს მნიშვნელოვნად გადიდდა სახელმწიფო კაპიტალდაბანდებანი საბინაო მშენებლობაში და მათი საერთო ოდენობა თითქმის 4-ჯერ აღემატება იმ თანხებს, რაც ამ მიზნისათვის დაიხარჯა ომამდელ 1940 წელს. მაგრამ ბინების მშენებლობა ჯერ კიდევ ცუდად ხორციელდება, საბინაო მშენებლობის გეგმები მთლიანად არ სრულდება, სახელმწიფოს მიერ ამ მიზნისათვის გათვალისწინებული სახსრები მთლიანად არ არის გამოყენებული. სამინისტროების და ადგილობრივი საბჭოთა და პარტიული ორგანიზაციების ბევრი ხელმძღვანელი სათანადო ყურადღებას არ აქცევს საბინაო მშენებლობას, ჩვენში ჯერ კიდევ ბევრია ისეთი სამეურნეო მუშაკი, რომელიც ბინისათვის არ ზრუნავს. ახალ საწარმოთა მშენებლობის დროს ხშირად საჭირო რაოდენობით არ შენდება საცხოვრებელი სახლები ამ საწარმოთა მუშამოსამსახურეებისათვის და ამიტომ ხშირად ახალაშენებულ ქარხნებში დიდი სიძნელეები ჩნდება მუშახელის მხრივ. ბევრ მშენებელს დასჩემდა უვარგისი პრაქტიკა საექსპლოატაციოდ გადასცეს ახალი სახლები, რომლებსაც ბევრი რამ აკლია, სამუშაოები შესრულებულია დაუდევრად, რაც ფასს უკარგავს ბინების ხარისხს და იწვევს მშრომელთა სამართლიან საყვედურებს.

ამოცანა ის არის, რომ გავაუმჯობესოთ საბინაო მშენებლობის საქმე, უზრუნველვყოთ ბინების მშენებლობისა და შეკეთების სახელმწიფო დავალებათა აუცილებელი შესრულება.

ჩვენ გვჭირდება აგრეთვე მეტი სკოლები, სამკურნალო და საბავშვო დაწესებულებები. 1953 წლის სახალხო-სამეურნეო გეგმით გათვალისწინებულია გადიდდეს შარშანდელთან შედარებით: სკოლების მშენებლობა — 30 პროცენტით, საბავშვო ბაღებისა და ბაგების მშენებლობა — 40 პროცენტით და საავადმყოფოების მშენებლობა — 54 პროცენტით.

სკოლების, საავადმყოფოებისა და საბავშვო დაწესებულებების მშენებლობა მიმდინარე წელს, ყველა ნაკლის მიუხედავად, ჩვენში უფრო სწრაფი ტემპით წარმოებს, უფრო სწრაფად, ვიდრე სხვა სახის მშენებლობა. მაგრამ არის ბევრი შემთხვევა, როცა გამოყოფილი სახსრები მთლიანად არ არის გამოყენებული და სკოლებისა და საბავშვო დაწესებულებების მშენებლობა ხშირად იგვიანებს. ცუდად სრულდება საბავშვო დაწესებულებათა მშენებლობის გეგმა მსუბუქი მრეწველობის საწარმოებში, სადაც, როგორც ცნობილია, ბევრი ქალი მუშაობს, და ამიტომ საბავშვო ბაღებისა და საბავშვო ბაგების საკითხს განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს საბავშვო დაწესებულებათა მშენებლობა უკრაინაში, ბელორუსიაში და რუსეთის სფსრ მთელ რიგ ოლქებში.

სკოლების, საავადმყოფოების, ბაგებისა და საბავშვო ბაღების ქსელის გაფართოებისა და მუშაობის გაუმჯობესების საქმეში დიდი პასუხისმგებლობა ეკისრებათ ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს, მოკავშირე რესპუბლიკების განათლების სამინისტროებს, ადგილობრივ საბჭოთა და პარტიულ ორგანოებს, რომლებიც მოვალენი არიან გააძლიერონ ზრუნვა სკოლების, საბავშვო და სამკურნალო დაწესებულებების მშენებლობისათვის, მეტი ყურადღება მიაქციონ ამ საქმეს.

ამხანაგებო! იმ გადაუდებელი ამოცანების გადასაწყვეტად, რომლებიც ჩვენს წინაშე დგას მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის დარგში და ხალხის კეთილდღეობის გაუმჯობესების საქმეში, საჭიროა ახალ, მნიშვნელოვნად უფრო მაღალ დონეზე ავიყვანოთ მთელი ჩვენი სამეურნეო და ორგანიზაციული მუშაობა.

სწორი არ იქნებოდა არ დაგვენახა სახელმწიფო და სამეურნეო ორგანოების მუშაობის არსებითი ნაკლოვანებანი, რაც დიდ ზიანს აყენებს სახალხო მეურნეობას. ამ ნაკლოვანებათა შესახებ ითქვა ჩვენი პარტიის XIX ყრილობის გადაწყვეტილებებში. უნდა ვაღიაროთ, რომ სამინისტროები და ადგილობრივი პარტიული და საბჭოთა ორგანოები ჯერ კიდევ არადამაკმაყოფილებლად ასრულებენ ყრილობის დირექტივებს და არ ახორციელებენ სათანადო ღონისძიებებს საწარმოებისადმი ხელმძღვანელობის დარგში მუშაობის გასაუმჯობესებლად. ამოცანა ის არის, რომ უფრო ენერგიულად აღმოვფხვრათ არსებული ნაკლოვანებანი.

საწარმოებისადმი არადამაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობის მაგალითს წარმოადგენს ჩვენი სამეურნეო, საფინანსო და საგეგმო ორგანოების უყურადღებობა პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების საკითხებისადმი.

ცნობილია, რომ თვითღირებულება ძირითადი მაჩვენებელია, რომელიც ახასიათებს საწარმოს მთელი მუშაობის ხარისხს. მაგრამ ბევრ სამეურნეო ხელმძღვანელს ავიწყდება ეს, ნაკლებად არის დაინტერესებული საწარმოთა რენტაბელობის საკითხებით. სამრეწველო პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებისა და შრომის ნაყოფიერების ზრდის სახელმწიფო გეგმის დავალებანი მიმდინარე წლის პირველ ნახევარში არ შეუსრულებია მრეწველობის მთელ რიგ დარგებს. მრეწველობაში ჯერ კიდევ ბევრია ზარალიანი საწარმოები, რომელთა პროდუქციის თვითღირებულება ამ პროდუქციის დაწესებულ ფასებზე მაღალია. ასეთი საწარმოების ზარალი იფარება რენტაბელური საწარმოების კარგი მუშაობით. ზარალიანი ფაბრიკების, ქარხნების, შახტების არსებობა, რომლებიც მოწინავე საწარმოთა ხარჯზე ცხოვრობენ, ძირს უთხრის ჩვენს მრეწველობაში სამეურნეო ანგარიშის საფუძვლებს, არ ქმნის საჭირო სტიმულებს დაგროვებათა შემდგომი გადიდებისათვის და უარყოფით გავლენას ახდენს სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსავლის ზრდაზე.

ძალიან ბევრია ზარალიანი საწარმო და დიდია ზარალის თანხები ქვანახშირისა და სატყეო მრეწველობაში. ამ დარგების ბევრი საწარმო მთელი რიგი წლების მანძილზე ვერ ასრულებს თვითღირებულების შემცირების გეგმებს და შრომის ნაყოფიერების გადიდების გეგმებს. ამის შედეგად ქვანახშირისა და სატყეო მრეწველობის პროდუქციის თვითღირებულება ჯერ კიდევ მაღალია, ხოლო ქვანახშირისა და ხე-ტყის მასალების მაღალი თვითღირებულება აბრკოლებს არა მარტო ამ პროდუქციის, არამედ აგრეთვე ბევრი სხვა სახეობის სამრეწველო ნაწარმის ფასების შემცირებას.

არარენტაბელური სამრეწველო საწარმოების ზარალმა 1952 წელს 16 მილიარდი მანეთი შეადგინა. მნიშვნელოვანი ზარალი ჰქონდათ არარენტაბელურ საწარმოებს 1953 წლის პირველ ნახევარშიც.

თვითღირებულების შემცირების გეგმიან დავალებათა შესრულებაში არადამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა მარტო მრეწველობაში როდია. ჯერ კიდევ დიდია მშენებლობის ღირებულება და დიდია მეტი წილი სამშენებლო ორგანიზაციების ზარალი; სამუშაოთა თვითღირებულების გეგმიან დავალებებს ვერ ასრულებს ბევრი მანქანა-ტრაქტორთა სადგური, არადამაკმაყოფილებელია სამდინარო ტვირთზიდვის თვითღირებულების შემცირების საქმე, არ სრულდება დავალება ვაჭრობაში მიმოქცევის ხარჯების შემცირების შესახებ.

პროდუქციის თვითღირებულების შემცირების გადამწყვეტი პირობაა შრომის ნაყოფიერების ზრდა ყველა საწარმოში. ჩვენ ყველა შესაძლებლობა მოგვეპოვება იმისათვის, რომ უფრო წარმატებით გადავწყვიტოთ ეს ამოცანა. ჩვენი საწარმოების მოწინავე ტექნიკა, თუ იგი სწორად იქნება გამოყენებული, საშუალებას იძლევა სულ უფრო და უფრო გავუადვილოთ შრომა მუშებს და უზრუნველვყოთ შრომის ნაყოფიერების განუწყვეტელი ზრდა. საზოგადოებრივი შრომის ნაყოფიერების ზრდისა და პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებისათვის უდიდესი მნიშვნელობა აქვს წარმოების სწორ, რაციონალურ ორგანიზაციას, უშუალოდ ძირითად საწარმოო პროცესებზე მომუშავე მუშაკთა ხვედრითი წონის გადიდებას დამხმარე, მომსახურე და მაშველი პერსონალის ხარჯზე.

წარმოების ყველა დარგში თვითღირებულების შემცირებასა და შრომის ნაყოფიერების ზრდას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს საბჭოთა ხალხის მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესებისათვის. რაც უფრო დიდია შრომის ნაყოფიერება ჩვენს საწარმოებში, რაც უფრო მცირეა თვითღირებულება, მით უფრო მცირეა ყველა პროდუქტისა და საქონლის ფასი, მით უფრო მაღალია ხალხის ცხოვრების დონე.

ამოცანა ის არის, რომ ბოლო მოვუღოთ პროდუქციის თვითღირებულების საკითხების უგულებელყოფას, უზრუნველვყოთ თვითღირებულების სისტემატური შემცირება და მივაღწიოთ თვითეული საწარმოს რენტაბელობას.

იმისათვის, რომ წარმატებით გადავჭრათ ჩვენს წინაშე მდგომი ამოცანები, საჭიროა საფუძვლიანად გავადიდოთ პასუხისმგებლობა და კულტურა სახელმწიფო და სამეურნეო მმართველობის ყველა რგოლის მუშაობაში.

უკანასკნელ თვეებში განხორციელდა სამინისტროთა გამსხვილება და მნიშვნელოვნად გაფართოვდა მინისტრების უფლებები. ეს ღონისძიებანი იძლევიან თავის დადებით შედეგებს მეურნეობისადმი ხელმძღვანელობაში და წელს საშუალება მოგვცეს დაგვეზოგა თითქმის ექვსნახევარი მილიარდი მანეთი. მაგრამ უნდა ვაღიაროთ, რომ სამმართველოების აპარატის შენახვა ჯერ კიდევ ძვირი ჯდება. მთავრობა კვლავაც გააუმჯობესებს სახელმწიფო აპარატის მუშაობას და უფრო გადაჭრით შეამცირებს მისი შენახვის ხარჯებს. ამასთან ერთად უნდა ითქვას, რომ ჩვენ მოგვიხდება ზოგიერთი შესწორების შეტანა სამინისტროების განხორციელებულ რეორგანიზაციაში სახალხო მეურნეობის ცალკეული დარგების შემდგომი განვითარების ახალ ამოცანებთან დაკავშირებით.

ჩვენი სახალხო მეურნეობა მტკიცედ მიდის შემდგომი აღმავლობის გზით. ჩვენი ძალების წყაროა მუშების, კოლმეურნეების, ინტელიგენციის მძლავრი აქტივობა და ინიციატივა. ჩვენ უდიდესი შესაძლებლობანი გვაქვს იმისათვის, რომ განვახორციელოთ ჩვენი მთავარი ამოცანა — ხალხის განუწყვეტლივ მზარდ მატერიალურ და კულტურულ მოთხოვნილებათა მაქსიმალური დაკმაყოფილება. ჩვენ მტკიცედ ვართ დარწმუნებულნი, რომ მოკლე ვადებში დიდ წარმატებებს მოვიპოვებთ ამ ამოცანების განხორციელებაში. **(მქუხარე, ხანგრძლივი ტაში).**

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში).

…………

რედაქტორი ი. უგულავა.

გაზეთი გამოდის ოთხშაბათობით და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12, დეპეშებისათვის: თბილისი, „ლელო", ტელეფონები:
რედაქტორისა — 8-89-62, პ/მგ მდივნისა და განყოფილებების — 8-90-84, მორიგისა და გამომშვების — 8-88-25.

პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 14.

უე 03479